REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 79 Brașov, Luni-Marți 8 (21) Aprilie. 1908.

Marele reformator dela culte.

Cine ar cuteza să zică, că ministrul de culte și de instrucțiune publică unguresc Apponyi n'ar fi un reformator în stil mare? Îi și dă mâna, căci dela 1867 el este primul ministru de învățământ, care — grație șurubului, ce se pune necontenit în măsură tot mai escesivă cetățenilor contribuabili de către direcțiile financiare din țară — dispune de fonduri mai insemnate. Așa dar, pe lângă concepțiunile lui în trăsături mari, îi mai stau la dispoziție contelui Apponyi și mijloacele. Până când, Dumnezeu știe.

Pentru moment Apponyi se crede și trece la conaționalii săi, — cari îl adoră ca pe o întrupare vie a culturei moderne maghiare, de cel mai mare și ingenios reformator al erei de maghiarizare. Mai mare, ca el, va fi fost numai Ludovic Kossuth, cel ce la 1841—2 concepuse planul titanic de a maghiariza pe Valachi, Slovaci, Sârbi, Nemți și pe Croați în câtiva ani, prin legi și decrete, introducând cu forța limba maghiară până și în bisericile acestora.

Apponyi, ca koșutist, cum se mărturisește azi, aleargă tot după aceleași vedenii, ca și fostul dictator dela Doborițin înainte cu 65 de ani, numai că, el, elevul școalei jezuitice, le face toate sub mantaua susținerei aparente a autonomiei confesiunilor.

Cine nu-și aduce aminte de protestul memorabil în istoria noastră al Consistoriului din Blaj, în contra violenței planurilor de reformă ale lui Ludovic Kossuth, în ce privește biserica și școala română?

Intrebarea ce ne frământă sufletul și ne face atâtea griji este: dacă și clerul nostru românesc, preoțimea noastră, care s'a hrănit, a trăit și a stăruit și luptat până acuma din prescura poporului, va mai fi și astăzi în acea stare înălțată sufletească să opună violenței reformelor maghiarizatoare, ca părinții consistoriului din Blaj, de aducere aminte de trei ori fericită, dela 1842?

Escelența Sa, ilustrul și învățatul conte Apponyi, a știut să pună toate în mișcare pentru a linişti pe căpeteniile noastre bisericești, că scopul lui nu poate fi de a zdruncina pozițiile și beneficiile lor eclesiastice; ceeace voiește este numai de a face rânduială, ca nizuințele tuturora să se unească în unul și acelaș scop de a promova interesele de cultură ale statului național maghiar. De aceea Apponyi se declară gata de a da mână de ajutor pentru întemeierea autonomiei catolicilor, care va avea speciala menire a înghiți autonomia bisericei române unite.— De aceea face totul pentru regularea congruei preoților catolici, prin care preoțimea nemaghiară va fi aservită și pusă sub paza organelor guvernului; vrea să sprijinească și bisericele protestante din Ardeal, ca să tragă și pe Sași în hora celor cu congrua; vrea să introducă școale poporale agricole ca nou mijloc de maghiarizare, și să facă un nou pas spre transformarea tuturor școalelor în școale de stat, prin decretarea gratuității învățământului poporal și pentru școalele poporale comunale și confesionale; vrea să organizeze școalele civile și să le dea un nou plan de învățământ. Altă reformă maghiarizătoare în fine pregătește „magnificul" conte pentru regularea lefurilor profesorilor dela toate școalele medii.

Cum va fi aceasta regulare ne putem închipui. Apponyi a incercat în ce privește școalele medii marea cu degetul. S'au făcut întrebări pe la gimnaziile noastre și ici și colo s'au dat și întregiri provizorice.

Până acum s'a făcut, pe cât știm noi, rezistență hotărâtă încercărilor contelui Apponyi numai la Blaj, unde Metropolitul și conzistoriul s'au opus energic oricărei acceptări a ajutorului oferit gimnaziului pe baza regulamentului provisoric foarte suspect al ministrului.

Noi știm că și aici în Brașov Eforia și delegațiunea scolare au refuzat categoric întregirea provizorică a salariilor profesorilor, oferită de contele Apponyi. Peste aceasta hotare, se vede, s'a trecut la Sibiiu la ordinea zilei, ear mai în urmă s'a primit adausul la salarii dela guvern, anunțându-se că aceasta s'a făcut numai sub condițiunea, ca pentru acest ajutor să nu se reclame nici un fel de ingerință a guvernului.

La Beiuș, pe cât știm s'a primit ajutorul oferit fără de nici o condiție.

Acum va veni regularea generală a lefurilor profesorilor la toate școalele medii, ce are de gând să o facă marele reformator al Țării ungurești. Atunci vom vedea mai bine cum stăm cu generozitatea lui.

La jubileul „Gazetei".

Districtul protopopesc al Ariesului, 1 (14) Aprilie a. c. — Cu drag aderăm la jubileul de 70 de ani, a bătrânei „Gazete". Admirăm ținuta purerea sinceră și bărbătească a „Gazetei". Trăiască mulți ani vrednicul și neobositul ei director Dr. Aurel Mureșianu!

Gavril Pop adm. prot., *Nicolae Galea, Ioan Boldor. Mihail Ștefu, Beniamin O. Colceriu, Iulian Giurgiu, Alesandru Gajia, Iustin Nașcu, Vasiliu Crișan, Ioan Pop, Aurel Pop, Ioan Crețu, Ioan Pop* jun., *Romul Șandru.*

Ciceu Cristur, la 3 Aprilie 1908. — Multe isvoare cristaline isvoresc din sânul munților Carpați, cari toate alină și stâmpără setea poporului românesc de toate părțile.

S'au împlinit 70 de ani de când la poalele Carpaților falnici, ca un dar dumnezeesc, a răsărit isvorul mângâierei, isvorul științei binelui și al răului, apa mântuirei neamului românesc. Din acel isvor, cu apa sa dulce și fermecată de darul libertății și iubirei de neam, a beut cu poftă poporul românesc și din acel minut, a reînviat la cunoștința de sine, s'a deșteptat din somnul cel de moarte, plin de zel și mândrie națională. Timp de 70 de ani, poporul românesc însetat se adapă din apa cea vie a „Gazetei" noastre și iată efectele! Deșteptat veghiază! Intărit în simțăminte luptă! Nutrit de darul binecuvântărei Dumnezeești a acelei ape dulci, sperează!

Sperează la un viitor fericit al neamului său, bazat pe dreptatea cerească, săi-i răsplătească fidelitatea către tron și patrie, învățată dela „Gazeta Transilvaniei". Sperează, că lupta de 70 de ani a „Gazetei" va fi răsplătită! Sperează, că steaua conducătoare „Gazeta Transilvaniei", care de 70 de ani în fruntea neamului românesc cu fruntea ridicată străbate și învinge toate obstaculele cei stau în cale și astfel falnică pășește înainte, îndemnând, întărind și dând esemple vii fiilor săi — va eși învingătoare!

Ca un fiu al națiunei, care mult m'am stâmpărat din nectarul mamei „Gazetei", vin să-i doresc viață indelungată, iar redactorului și colaboratorilor ei, putere spirituală și curagiu de înaintare pe calea apucată. Veneratului proprietar îi doresc multe zile senine, să-și ajungă dorul împlinit, să vadă cu ochii săi strălucind steaua neamului ce l'a născut și care l'a renăscut. Mulți ani!!

Georgiu Isaia,
preot.

Lőcse (Minorita Kolostor), 20 Martie v. — Trimit un salut cordial tuturor Domnilor, cari ostenesc prin munca lor la apariția celui dintâiu și mai consecvent ziar românesc.

George Vlassa,
preot militar.

Soos-St.-Mărtin (Turda-Arieș), 30 Martie v. — Pe lângă cele mai fierbinți felicitări trimit *2* (două) *coroane* la fondul jubilar.

Vincențiu Nemeș.

Politica viitoare a guvernului ungar. Ministrul de interne, contele Iuliu *Andrassy*, scrie în numărul de eri al ziarului »Magyar Hirlap« un articol de fond, sub titlul »Politica viitoare«, în care descrie politica viitoare a guvernului coaliției și deci a resortului său. Vorbind de reforma electorală, contele Andrassy spune între altele: »Această reformă trebue să silească parlamentul de a se ocupa de ori ce interese speciale și de ori ce străduinți îndreptățite ale claselor reprezentate în acest parlament. Dar pe lângă lărgirea drepturilor, rolul important să rămână acelora, cari au destulă pătrundere (?!) pentru a cuprinde interesele comune și cari sunt destul de patrioți pentru a ridica binele statului ungar deasupra oricăror interese. Mai departe Andrassy spune: Trebue să servim interesele reale ale celor mici, cărora de altfel le dă multă importanță și humanitatea. Trebue să îmbunătățim soarta micilor proprietari și a lucrătorilor. Polemicile cu social-democrații nu sunt de nici un folos, numai printr'o politică socială și economică bună s'ar putea lega mulțimea de ideia de stat ungar.

Ministrul declară, că în noua situațiune va căpăta și cestiunea naționalităților o însemnătate mai mare.

Vorbe de clacă!

Ministrul de interne Andrassy și observarea legei naționalităților. In una din ședințele mai recente ale reprezentanței comunale din Oedenburg, un representant comunal a pretins, ca inginerul superior Walder să repeteze referatul său, făcut în limba maghiară, și în limba germană. Inginerul a refuzat aceasta motivându-și ținuta sa, că el e obligat a refera numai în limba maghiară. In urmarea acestui incident reprezentanța comunală a luat hotărârea, ca inginerul superior să se oblige a face raportul în afacerea dela ordinea zilei și în limba germană. Contra acestui conclus al numitei representanțe a făcut inginerul recurs la ministrul de interne. Ministru Andrassy a decis, ca *pe baza § 6 din legea naționalităților, referatul amintit să se facă la cerere și în limba germană.*

Svonuri de criză. Ziarul »Die Zeit« află din Budapesta, din cercuri bine informate, că primul ministru Wekerle a promis Maj. Sale, fără știrea lui Kossuth și a tovarășilor săi din minister, că delegațiunea ungară va vota cu siguranță urcarea salariilor ofițerilor. Hoitsy și Ugron, membrii în delegațiunea ungară, au comunicat aceasta ministrului de comerciu Kossuth, care nu știa nimic în această privință. Acesta a sfătuit atuncii pe prietinii săi din delegație să nu voteze urcarea soldei ofițerilor. Wekerle a voit să-și facă o fală din faptul votărei proiectului pentru urcarea soldei ofițerilor.

»Tot »Die Zeit« e informat, că Maj. Sa ține ca să se voteze mai întâiu proiectul pentru mărirea soldei ofițerilor și apoi să se i-a în discuție celelalte cestiuni militare. Situația lui Wekerle este deci din cele mai dificile.

»Ziarul »Die Zeit«, mai afirmă că guvernul ungar a promis, să supue parlamentului în timp de doi ani proiectul de reformă a legei electorale, așa că în primăvară proiectul va fi adus în Cameră. Dacă noile alegeri se vor face sub noua lege sau sub cea veche nu se poate şti până acum. Situația politică este însă critică și luna Maiu poate aduce schimbări neprevăzute.

Inchiderea Corpurilor legiuitoare române.

Sâmbătă au fost închise Corpurile legiuitoare române prin următorul *mesagiu regal:*

Domnilor senatori!
Domnilor deputați!

Prima sesiune ordinară a acestei legislaturi a fost lungă și rodnică în toate direcțiunile activității statului. Un simțământ luminat al datoriei predominând în lucrările d-voastră, divergințele de opiniuni au fost înlocuite prin înțelegeri binecumpănite și folositoare intereselor generale.

Domnilor senatori!
Domnilor deputați!

Preocuparea tuturor a fost *rezolvirea chestiunei agrare. Ați discutat, îmbunătățit și votat 15 legi organice de cea mai mare importanță*, înfățișând în organismul statului o întreagă reformă economică, socială și politică.

Legile învoelilor agricole, a judecătoriilor de ocoale, a Casei rurale și a mărginirei drepturilor de a ține moșii în arendă — legile de organizare a comunelor rurale, a așezămintelor sanitare județene și comunale și a jandarmeriei rurale, — legile monopolului vânzărei beuturilor spirtoase în comunele rurale și măsurilor în contra beției, a desființărei taxei pe hectarul de pruni și înființărei taxei de decalitru de țuică — modificarea legilor licenței, a băncilor populare, a Creditului agricol și a Creditului viticol, — legea pentru dotarea școalelor primare cu pământuri de cultură pentru învățătura agricolă practică — în fine legea pentru ușurarea agri-

cultorilor de daunele suferite în timpul răscoalelor din Martie 1907.

In mijlocul progreselor ce desăvârşim de zecimi de ani, înjghebarea clară a finanţelor statului, a fost de mult timp simţită ca o necesitate urgentă. D-voastră v'aţi ocupat cu regularea administraţiei financiare centrale, a urmăririi veniturilor publice şi a contabilităţei generale şi aţi privit cu o deosebită mulţumire legea încorporărei în budgetul general al statului a budgetului căilor ferate şi a diferitelor case speciale. Astfel budgetul general al anului 1908—1909 prezintă oglinda credincioasă a puterei economice a statului.

Aţi luat o deciziune privitoare la împărţirea excedentului budgetar al anului 1906—1907, asigurând mijloacele de dezvoltare mai ales armatei, căilor ferate şi porturilor noastre.

Spre a dezvolta comerţul şi industria petrolului, care a luat un avânt neaşteptat, aţi aprobat legea propusă de guvern pentru a împedeca monopolizarea acestei însemnate ramure a bogăţiei naţionale.

Aţi luat deodată măsuri pentru a complecta diferite servicii publice, cari lâncezeau.

Spre acest sfârşit comerţul şi industria s'au despărţit de ministerul agriculturei şi domeniilor şi constitue acum al nouălea minister. S'au înfiinţat consiliul superior al agriculturei şi pe lângă ministerul de interne, consiliul administrativ permanent; iar liniile de comunicaţiune pe apă au fost întrunite într'o singură direcţiune generală.

După ce armata a fost înzestrată cu armamentul cel mai perfecţionat, era de nea părată trebuinţă a întări şi a dezvolta mai mult organizarea ei, începând prin permanentizarea infanteriei. Spre acest sfârşit aţi votat modificarea legilor organizărei armatei, a intrărei în armată şi a reangajărei în gradele inferioare.

Afară de aceste legi interne, v'aţi ocupat cu o serie de convenţiuni internaţionale: Convenţiunea artistică, literară şi fotografică cu Austria, acea de pescărie cu Rusia, tractatele de estrădare şi convenţiunea de comerţ şi de navigaţiune cu Statele Unite ale Americei, convenţiunea de comerţ şi de navigaţie şi acea pentru regularea fruntariei Dunărene cu Bulgaria şi convenţiunea de pescărie cu Serbia.

Domnilor senatori!
Domnilor deputaţi!

Puteţi astfel pleca la căminele dv. în ajunul sărbătorilor sfintei Invieri cu simţământul, că aţi săvârşit o lucrare însemnată şi folositoare. Din parte-mi vă exprim cele mai vii ale mele mulţumiri, pentru munca statornică desăvârşită în această sesiune, care va rămânea prin reformele ei legislative, una din cele mai însemnate ale regatului român.

Eu declar închisă sesiunea actuală a corpurilor legiuitoare.

Carol

(Urmează semnăturile d-lor miniştri)

Din ministeriul de instrucţiune.

Proiecte de reforme.

Ministru de culte şi instrucţiune publică, contele Albert Apponyi, pregăteşte — spune un comunicat al ziarului »Pester Lloyd« — de prezent mai multe reforme importante în ambele rezorturi ale acestui ministeriu. Reformele din cestiune sunt de două materii: unele vor trebui să treacă prin cameră, altele se pot face pe cale de ordonanţe ministeriale.

Relativ la cestiunile cultului se află în prima linie *autonomia catolicilor*. Contele Apponyi, care în congresul catolicilor îşi luase în discuţiuni rol de conducător, dela care depindea, să înţelege, luarea de decisiuni, manifestează interes şi o îngrijire specială pentru aceasta cestiune, voind cu tot adinsul a delatura greutăţile subversante între cei trei factori, dela cari depinde rezolvirea cestiunei. Nu va trece mult timp, ca cestiunea să apară iarăşi la suprafaţă şi precum să speră, deastădată se va hotărî spre deplina mulţumire a tuturor părţilor interesate.

Totdeodată se pregăteşte o întregire din nou a venitelor preoţeşti dela celelalte confesiuni religioase. Ministru are deasemenea intenţia, ca pe baza art. XX din 1848, se stabilească prin lege sumele, care se vor da, ca subvenţiuni celor două biserici protestantice din Transilvania, şi anume celei de confesiune evangelică luterană săsească, celei unitare, precum şi confesiunei israelite. Pe lângă aceste are de gând ministru a regula comunele religioase israelite.

Reformele şcolare, care se pregătesc pentru desvoltarea învăţământului public, se pot subsuma în următoarele:

Se pregătesc proiecte de legi pentru înfiinţarea de *şcoale poporale agricole*, precum şi pentru *întregirea salariilor instructoarelor de şcoale froebeliane*. Cestiunea învăţământului poporal obligător şi gratuit se studiază din toate punctele de vedere şi cu cea mai încordată atenţiune, purcezând din principiul, ca taxele şcolare să se casseze nu numai la şcoalele de stat, ci chiar şi la şcoalele comunale şi confesionale. Şcoalele civile să se reorganizeze, iară pentru şcoalele de fete de ăst grad să se stabilească un nou plan de învăţământ. In fine se pregăteşte *o nouă regulare a salariilor profesorilor dela toate şcoalele secundare (medii)*.

Ce s'atinge de şcoalele superioare între proiectele, ce se pregătesc, sunt de remarcat înfiinţarea unei *a treia universităţi*. Locul, unde are să fie aceasta, nu e hotărât încă, căci universitatea din Pojun are în Dobriţin un rival foarte periculos. Se intenţionează mai departe a se regula învăţământul particular (privat) atât în şcoalele poporale cât şi în cele secundare (medii) şi superioare. Mai vine la rând instituţiunea aşa numitelor *case de cultură*, pentru întocmirea cărora s'a preliminat în proiectul de budget suma de 500,000 coroane.

Pentru *expoziţiunea din Londra* ministru are o particulară atenţiune. In fiecare săptămână se vor ţine trei conferenţe instructive cu privire la raporturile culturale din patria noastră. Institutul »Urania« şi-a promis concursul şi conlucrarea ei.

Şi pentru *teatre* se interesează contele Apponyi. Mai de aproape se intenţionează clădirea din nou a teatrului *naţional* din Budapesta. Pentru ca să se ridice nivelul teatrului naţional unguresc din Budapesta, se va reorganiza comitetul însărcinat cu critica pieselor dramatice. Opera se găseşte în condiţiuni satisfăcătoare.

Atitudinea Rusiei în cestiunea macedoneană.

In şedinţa de alaltăieri a *Dumei ruseşti* a fost la ordinea zilei desbaterea budgetului afacerilor străine. Cu această ocaziune ministrul de externe al Rusiei a rostit un discurs mai mare asupra politicei externe a Rusiei şi a insistat îndeosebi asupra cestiunei balcanice. Iată în rezumat ce a zis ministrul Iswolski:

Ministrul s'a ocupat în mod larg de *acordul austro-rus* din 1897, care estins prin programul dela Mürzsteg, nu este popular în cercurile ruse, însă pe care ministrul l'a primit moştenire, părându-i o garanţie foarte preţioasă pentru pacea în peninsula balcanică. Ministrul a desfăşurat cea mai vie activitate diplomatică în favoarea reformelor macedonene, fără a ajunge până în prezent la un rezultat definitiv. Cu toate acestea, dânsul urmează a căuta mijloacele pentru a păzi de pericole pacea, care ne este atât de necesară şi a obţine rezultatele dorite.

In ce priveşte proiectul ministrului Aehrenthal, asupra *căei ferate balcanice*, Iswolski, contrar atitudinei pressei ruse şi străine, s'a decis fără şovăire a nu merge pe calea pe care mulţi îl împingeau. De aceea nu a protestat împotriva proiectului de cale ferată sandjacală, nici în contra tălmăcirei tratatului din Berlin ori a acordului din 1897, acesta din urmă nestavilind activitatea economică sau politică economică a puterilor înţelese. Totuşi, acel proiect schimbă în mod esenţial starea de lucruri din peninsulă şi va avea foarte serioase urmări politice, căci, deşi poate acea cale să fie considerată ca economică, dar poate fi privită ca un avantagiu neîndoios pentru Austro-Ungaria în Balcani.

Rusia urmăreşte în Balcani un singur scop, şi *anume salvarea statelor balcanice şi ameliorarea soartei creştinilor din Turcia*. Vom putea totuşi considera fără invidie sau gelozie avantagiul Austro-Ungariei; în acelaşi timp să nu se întâmple nici un rezultat dezavantagios pentru statele balcanice sau pentru creştinii din Turcia. Din această cauză nici nu am protestat, ci am propus să se dea sprijin tuturor căilor ferate balcanice, cari par a fi folositoare celor susnumiţi. Această idee a fost primită simpatic de Europa, ceea ce se probează prin recentul discurs al d-lui Tittoni. Pentru Rusia este cu atât mai natural a sprijini statele balcanice, *cu cât Rusia însăşi nu aspiră la nici o concesiune în Balcani*. Deci propunerea rusă conţinea un mijloc practic de a se pacifica Macedonia. In fine ministrul trebue să constate cu o specială plăcere, că însăşi Austria a aderat în principiu la propunerea Rusiei, ceea ce a făcut ca incidentul să nu aibă nici un caracter acut; însă cestiunea căei ferate e un element accidental al problemei macedonene; scopul esenţial e realizarea reformelor urgente.

Suntem pătrunşi de gândul, că nimic pozitiv şi definitiv nu s'a obţinut în favoarea creştinilor din Macedonia, deci mi-am concentrat toate silinţele spre a găsi mijlocul cel mai sigur pentru realizarea reformelor. Reforma justiţiei, elaborată în comun cu Austria, a întâlnit dificultăţi neaşteptate. Spre a nu agrava situaţiunea, credeam oportun a nu sfătui, ca proiectele să fie remise Porţei. De aceea reformele macedonene s'au oprit în mijlocul drumului tocmai la începutul sezonului cald, când luptele din Macedonia se pot agrava.

Guvernul englez a propus un proiect propriu al său. Opinia publică rusă a primit cu simpatie propunerile engleze. La prima vedere merit în adevăr reproşuri, că nu m'am asociat îndată propunerei şi că am propus un contra-proiect, pe care mulţi din d-v. l'au privit desigur ca o semi-măsură timidă şi insuficientă. Ministrul explicând raţiunile acestei procedări, relevă discursul ministrului de externe, zicând că Anglia propunând cutare ori cutare proiect pentru soluţiunea cestiunei macedonene, nu trebue să lucreze în mod separat de celelalte Puteri, ori independent, ori în contrazicere cu concertul european. Aceasta ar fi periculos pentru pacea universală; dar ceea ce este periculos pentru Anglia, este îndoit periculos pentru Rusia. Fiecare rus, care raţionează logic, va fi pătruns de convingerea, că Rusia, oricât de necesare ar fi reformele macedonene, nu se poate expune în acest scop la complicaţiuni războinice. Proiectul lordului Grey conţine puncte, cari, după cum ştiu sigur, nu au nici o şansă de a întruni consimţământul unanim al puterilor şi acceptarea spontanee din partea Sultanului.

In urma unei cercetări precise a materiei, m'am decis să propun modificările cunoscute proiectului englez. A trebuit să evităm cu grije tot ce Sultanul ar putea considera ca o violare a suveranităţii. De 30 de ani trăim în pace şi amiciţie cu Turcia limitrofă cu noi de-alungul graniţei Caucasului. *O măsură precum este numirea unui guvernator general, este în ochii Sultanului identică cu începutul separaţiunei politice a Macedoniei, de posesiunea turcă.* Ministrul constată, că rolul de supraveghiere impus agenţilor civili de Rusia şi de Austria în Macedonia, nu mai răspunde situaţiei actuale şi realizarea ulterioară a reformelor poate fi numai aşa efectuată, admiţând şi pe celelalte puteri la o participare mai activă. Prin aceasta, Rusia dă cea mai bună probă că este străină de scopuri egoiste.

Ministrul poate comunica cu satisfacţiune că *Austro-Ungaria*, mai interesată aici decât oricare altă ţară, nu a ridicat nici o obiecţiune, ca toate puterile să fie admise la o participare mai activă pentru reforme şi a primit contraproiectul în toată întinderea sa. *Germania* de asemenea şi-a dat aprobarea; pe lângă *Franţa* am găsit o condescendenţă particulară în deplină armonie cu raporturile cordiale dintre cele două aliate *Italia* s'a asociat într'o formă categorică. De asemenea răspunsul *Angliei*, din partea căreia se putea aştepta o replică serioasă, lasă a se aştepta un răspuns favorabil. Anglia a lăsat să cadă proiectul de numire al unui guvernator general, precum şi reducerea de trupe cu garanţia puterilor. Cu privire la celelalte puncte, negocierile urmează.

Se va zice că concertul european s'a opus în trecut scopului politic rus în Orient; aceasta este just în parte. Concertul european a fost ostil, când a bănuit că Rusia urmăria scopuri egoiste şi achiziţiuni teritoriale în Balcani. Nici o îndoială ne mai putând exista acum cu privire la aspiraţiunile desinteresate ale Rusiei şi fiind lămurit că Rusia aspiră la pacificarea Macedoniei, *la menţinerea statului quo* şi la echilibru, în Balcani, e de prevăzut că puterile urmărind acelaşi scop, vor lucra de comun acord cu Rusia, care manifestează o iubire sinceră de pace.

Pentru a ajuta prosperitatea creştinilor în Turcia, a desvolta pacinic popoarele din statele balcanice, a menţine statul quo, Rusia va merge în mod leal nu numai cu Austro-Ungaria, dar cu toate puterile cari urmăresc acelaşi scop. In ce priveşte sprijinul Germaniei, prinţul Bülow a declarat pe faţă că nu se poate aştepta din partea Germaniei entusiasm pentru propunerile nerealizabile sau periculoase, însă proiectul rus nu pare Germaniei nerealizabil, ci meritând o deplină aprobare.

Prin urmare sunt cu totul convins că propunerile vor găsi sprijinul cel mai leal din partea Germaniei. Relaţiunile noastre extraordinar de amicale cu Germania nu au fost întrerupte nici un moment. Telegramele aprobative, pe cari ministrul le-a primit din diferitele oraşe ale Bulgariei, unde au avut loc zilele acestea meetinguri, de exemplu la Kiustendil pe frontiera Macedoniei, probează că ministrul a reuşit să creeze un proiect realizabil. Ministrul este convins că creştinii din Macedonia vor înţelege că Rusia dându-le pe de o parte un mare sprijin moral, nu poate de altă parte să întreprindă nimic, care să poată aduce un conflict armat, deoarece Rusia are trebuinţă mai ales de pace, pentru a-şi restabili forţele sale sdruncinate în ultimii ani. In afacerile răsăritului apropiat, Rusia trebue să fie inspirată de o politică sănătoasă, care în cele din urmă este utilă tot atât de mult popoarelor balcanice, cari vor privi pe Rusia ca pe o amică naturală şi ca pe un apărător şi având trebuinţă de o Rusie tare şi înfloritoare. (Vii aplauze pe toate băncile).

*

După ministrul Iswolski au luat cuvântul doisprezece oratori printre cari şeful cadeţilor *Miliucov*, care a spus că ministrul ar fi trebuit să precizeze mai exact proiectul rus, pentru a face să se înţeleagă realitatea şi seriozitatea proiectului de către Slavii din Balcani. Anglia luând o posă nobilă nu riscă nimic, ci câştigă în faţa Europei, pe când Rusia care face acelaşi lucru se încarcă cu obligaţiuni. Proiectul rus conţine un sâmbure sănătos, care va aduce reformele macedonene pe adevăratul lor drum«.

Ceilalţi oratori acceptă budgetul afacerilor străine, afară de democraţii sociali, cari declară că politica externă a Rusiei este aventurioasă.

Duma a luat apoi vacanţă până la 5 Maiu v.

Un conflict turco-italian.

Intre Italia şi Turcia a isbucnit un grav conflict pe motiv, că guvernul turcesc nu vrea să permită ca Italienii să deschidă pe teritoriul Turciei câteva oficii poştale. Din cauza aceasta guvernul din Roma a trimis în apele turceşti câteva vase de răsboiu, pentru a constrânge Poarta să împlinească cererile sale.

Agenţia Stefani din Roma, publică cu privire la acest conflict nota următoare:

»De mai mult, supuşii italieni locuind în mai multe oraşe din Turcia, cereau *crearea de birouri postale italiene*. Ministerul de externe, după ce elimină din cereri cele provenind din oraşe, unde alte naţiuni n'au birouri postale şi cele unde se găsesc prea puţini italieni, hotărî deschiderea birourilor poştale la *Constantinopole, Salonic, Vallona, Smyrna* şi *Ierusalim*. Poarta, care de mai mulţi ani cunoştea intenţiunea guvernului italian, de a deschide birourile postale, primi în ultimele zile a lunei Martie prin ambasada italiană dela Constantinopole, o notă verbală, înştiinţând-o de deschiderea apropiată a celor cinci birouri sus numite.

La 30 Martie, Poarta răspunse ambasadei cu o notă verbală, afirmând că în urma unui acord precedent *deschiderea birourilor poştale noui, nu era admisibilă*. La 9 Aprilie, ambasada Italiei remise Porţei o notă nouă, observând că dreptul Italiei era necontestabil, pe baza tratamentului naţiunei celei mai favorizate şi nega în mod formal ori care acord precedent, în sens contrariu. La 14 Aprilie, Poarta răspunse că s'au dat ordine categorice. să nu se permită deschiderea birourilor poştale italiene. In acelaş timp, ambasada italiană fu înştiinţată (după declaraţiunile autentice făcute de către autorităţile oficiale) că după ordinile date erau să se pue detaşamente armate înaintea birourilor poştale italiene deschise, spre a opri cu forţa intrarea publicului.

Faţă cu această gravă şi nejustificabilă provocare, *guvernul italian a hotărât să apere în mod energic demnitatea şi drepturile sale, trimeţând în apele turceşti trei divizii navale, cu ordine de a se ţine gata pentru orice eventualitate.*

Imediat după ce vasele italiene vor fi sosit în apele turceşti, guvernul italian va adresa o notă marilor puteri şi de asemenea şi Porţei, spre a face să reiasă violarea drepturilor şi tratatelor internaţionale din partea Turciei, fie în ce priveşte birourile poştale, fie cu altă ocaziune, în care Poarta a lucrat cu rea voinţă şi violenţă, în detrimentul drepturilor italiene.

După răspunsul dat de către Poartă, va depinde atitudinea viitoare a guver-

nului italian şi acţiunea escadrei. Ţinta guvernului italian este clară şi precisă: de a apăra drepturile italiene în chestiuni bine determinate.

In consecinţă, zvonurile fantastice după care Italia s'ar gândi să cucerească o anumită provincie otomană sunt departe de adevăr. Italia nu urmăreşte o politică de aventuri, ci de apărare legitimă: acest caracter îi asigură toate simpatiile Europei«.

*

Ziarele din Roma sunt unanime a aproba purtarea Italiei faţă de Turcia, declarând că este vorba de demnitatea şi de drepturile Italiei. Ziarul »Tribuna« spune că ocuparea punctelor unde vor debarca forţele italiene, nu va fi permanentă, că este vorba numai de un act de protestare energică, in contra purtărei Porţei, în caz când n'ar respecta obligaţiunile internaţionale. Ocuparea eventuală ar avea ca punct principal o insulă de lângă ţărmul Asiei mici.

ŞTIRILE ZILEI.

— 7 Aprilie.

Dela Academia Română. In una din şedinţele din sesiunea curentă, Academia română a hotărât ca sesiunea ordinară a acestei instituţiuni să nu se mai ţină ca până acum în cursul lunei Martie, ci cu începere dela anul viitor să se deschidă la 1 Mai şi să continue şedinţele în cursul acelei luni. D-l S. *Mehedinţi* profesor universitar a fost ales în şedinţa de Sâmbătă membru corespondent al secţiunei literare. Alegerea celor doi membrii activi, în cele două scaune vacante din secţia literară-istorică, nu s'a putut face Sâmbătă, după cum se anunţase, secţiunea nefiind încă decisă asupra celor două persoane ce trebuesc propuse. Alegerea s'a amânat pentru astăzi Luni. Mâne, Marţi, se va închide sesiunea ordinară din anul curent.

Aniversarea a 69-a a naşterii Regelui Carol. Mâne, Marţi, Regele Carol al României împlineşte vârsta de 69 ani. Aniversarea aceasta va fi sărbătorită în întreaga Românie. In metropolia din Bucureşti se va oficia un »Te-Deum« în prezenţa miniştrilor şi a înalţilor demnitari civili şi militari. Deasemenea se va oficia câte un serviciu devin la toate bisericele catedrale din ţară.

Promovare. Din Cluj ni-se scrie: In 11 l. c. au fost promovaţi la universitatea din Cluj între alţii de doctori în drepturi următorii tineri români: Valentin Poruţ, Valeriu Suciu, Coriolan Bolta şi Ioan Moldovan. Felicitările noastre!

Cărţi româneşti interzise în Ungaria. Corospondenţa »Keleti Ertesitö« anunţă că ministrul de interne contele Andrassy a interzis poştei să împartă următoarele cărţi româneşti apărute la Bucureşti şi răspândite şi în Ungaria: »Calendar românesc«, »Istoria populară a Românilor«, »Cum să cetim«, »Cum să ne creştem copiii« şi »Scrieri literare şi artistice« de A. I. *Odobescu.*

O sentinţă cu privire la abonarea foilor. Curia reg. a enunţat, că cine a primit timp mai îndelungat o foaie prin poştă e dator să o plătească. Dacă poate prezenta exemplarele primite nedesfăcute înaintea judecătoriei, nu ei dator să plătească decât marcele postale. Competentă de a judeca în procesele foilor e judecătoria din localitate, unde apare foaia, fără considerare la locuinţa datoraşului.

Descoperirea unui vast complot în Lemberg. Ziarul »Dyevnik Polsky« scrie, că pe baza unor anumite cercetări, s'a stabilit, că atentatul sângeros în contra guvernatorului Potocky este rezultatul unui complot, şi că Siczynsky a fost desemnat prin tragere la sorţi cu executarea sentinţei. Inaintea atentatului s'a observat o mişcare neobicinuită între studenţii ruteni din Lemberg. La prânz toţi studenţii erau adunaţi în pieţele şi localurile, unde nu apăreau altădată şi se cunoştea că sunt în aşteptarea unui eveniment. După amiazi, la orele două un student rutean apăru într'o cafenea unde spuse unui alt student: »S'a isprăvit« şi apoi dispăru. Studenţii ruteni se risipiră imediat de prin pieţele oraşului. Contele Potocky fusese încunoştiinţat la timp de planul atentatului, dar n'a dat importanţă acelui denunţ.

O ţară nouă de aur. In societatea geografică din Paris scrutătorul escursionist frances căpitanul Villieaume a făcut un comunicat senzaţional despre o ţară foarte bogată în aur descoperită de el în ţinuturile stăpânite de Franţa. Aceasta ţară după datele escursionistului s'ar afla în vestul Guineii franceze şi are în circumferinţă un teritoriu de un milion de hectare. Aurul, acest metal preţios, s'ar fi găsind în cantităţi enorm de mari. Inginerul a cercetat acest teritoriu cu mai mulţi soţi de ai săi. Se spune că sub pământ la vreo câţiva metri se găsesc bucăţi întregi de stuchuri de aur. Pe un metru cubic ar veni la o adâncime de 7 metri o cantitate de 6—60 de grame de aur. La alte locuri la adâncimea de 1·23 m. c. se găsesc 1200 grame de aur. Vinele de aur sunt nenumărate. Şi prin năsipul fluviilor se găseşte aur. Căpitanul Villieaume afirmă, că acest teritoriu este un al doilea Transvaal.

Cine vrea să se îmbogăţească n'are decât să-şi ia inima în dinţi şi să alerge la Guinea francesă, unde dealtmintrea clima e foarte nesănătoasă. Atât sub cele 2 imperii cât şi sub republică mulţi deportaţi francezi şi-au găsit un mormânt sigur în acest bogat loc, când încă nu se găsiseră vinele bogate de aur. Azi cu aurul poate se va fi schimbat şi clima.

Amenințările teroriştilor ruşi. Guvernatorul general din Odessa a primit din partea comitetului central al partidului terorist următoarea scrisoare: »Represaliile dv. au atins punctul lor culminant. Populaţia din Odessa se înăbuşe sub administraţia dv. Trebue să ridicaţi imediat aceste represalii. In cazul când cererea noastră nu va fi împlinită vom lua măsuri energice pentru apărarea noastră. Vă acordăm timp de 14 zile până la împlinirea acestei cereri.«

Guvernatorul general a declarat printr'o ordonanţă, că va continua să-şi împlinească datoria până în ultimul moment.

Mare panică într'o menagerie. Din Londra se anunţă, că în Riverside s'a aprins Sâmbătă seara un rezervoar de petrol al companiei Standard Oil Co. Focul a fost urmat de o puternică explozie. Această explozie a produs în menageria din apropiere mare panică între animale. Leii şi tigrii n'au putut rupe cuştile, dar elefanţii şi caii au eşit în stradă, unde au călcat mai multe persoane. Un elefant a ajuns până la un hotel la o depărtare de un chilometru, unde a ucis o călugăriţă. Apoi a străpuns cu dinţii săi trei oameni. In total au fost peste 20 de răniţi.

Localităţi persane bombardate de ruşi. Din Petersburg se anunţă că patru mii de cazaci au trecut Sâmbătă graniţa persană în mai multe locuri. Mai multe lupte au avut loc între cazaci şi curzi, în cari au căzut mulţi morţi şi răniţi de ambele părţi. Trupele ruseşti au început bombardarea mai multor localităţi persane. Bombele au ucis o mulţime de oameni nevinovaţi. In fruntea trupelor ruseşti se află generalul Miscenko.

Vizita unui profesor bulgar în România. D-l Stoian Romanski, profesor de limbile slave la liceul din Sofia (Bulgaria) a sosit în România de câteva zile. D-sa studiază obiceiurile vechi, limba, portul şi legendele române, cari ar avea origină bulgară. Obţinând autorizaţie dela ministerul de interne, d-l Romanski a călătorit prin mai multe cătune din jurul Dunărei, unde a stat de vorbă cu bătrânii satelor, a ascultat şi scris diferite legende, a fotografiat unele comune şi câteva tipuri de colibe ţărăneşti.

Rectificare. Suntem rugaţi a da loc următoarei rectificări: In numărul ultim 8, al revistei »Luceafărul« din greşala paginatorului s'a tipărit în loc de portretul lui G. Bariţiu, un portret străin. Regretăm că s'a strecurat în revistă această greşală. Sibiiu, 16 Aprilie 1908. *Redacţia revistei „Luceafărul“.*

NECROLOG. Subscrişii, cu inima frântă de durere, facem cunoscut tuturor rudeniilor, pretinilor şi cunoscuţilor cumcă, scumpul şi neuitatul nostru soţ, fiu, frate şi cumnat *Dr. Emil Nestor*, medic cercual în Chiseteu, după un morb scurt de greu, provăzut cu mângăerea dreptilor, a repauzat în Domnul Joi în 16 Aprilie a. c., la 11 oare a. m., în anul 27 al etăţii şi în al doilea al fericitei dar prea scurtei sale căsătorii.

Rămăşiţele pământeşti ale scumpului defunct se vor aşeza, spre odihnă lină, Sâmbătă în 18 l. c., la 1 oră în cripta familiară din Chiseteu după ritul bisericii gr. cat.

Chiseteu, în 16 Aprilie 1908. Silvia Nestor n. Şepeţan, ca soţie, Silvestru şi soţia Elena Nestor, ca părinţi, Dr. Laurenţiu Nestor, advocat, Iustin Nestor, jurist, Elena Prie n. Nestor, Silvia Nestor, ca fraţi şi surori, Lucian şi soţia Irena Şepeţan, ca socrii, Dr. Octavian Prie, profesor gimn., Virginia Nestor n. Puşcariu, Ioan Şepeţan, medicinist, Viorica Şepeţan, student, ca cumnaţi şi cumnate.

Fie-i ţărâna uşoară şi amintirea binecuvântată!

Numărul nostru jubilar.

Pedeci neprevăzute, provenind mai ales din împrejurarea, că în faţa destinaţiunei ce am dat'o ulterior venitului curat, care va rezulta din abonamentele la numărul jubilar, am fost necesitaţi de a înmulţi *ediţiunea cu alte câteva mii de exemplare*, numărul jubilar va putea să apară numai pe la finele lunei Aprilie st. v. *Ziua apariţiunei se va face cunoscută publicului cetitor cu opt zile înainte.* Observăm, că ediţia festivă va cuprinde şi numeroase ilustraţiuni. Toate acestea, având în vedere că tipografia noastră dispune numai de modeste forţe, au pricinuit amânarea, care, credem firm, nu va altera nici cât de puţin interesul cel mare manifestat de numeroşii noştri abonaţi, pentru acest număr jubilar.

In urma duplificărei ediţiei suntem în poziţiune de a *primi abonamente, în tot timpul până la apariţiune.*

Preţul este în *Austro-Ungaria* 1 coroană de exemplar (pentru neabonaţi), iar în *România* şi străinătate 2 coroane de exemplar.

„Racoţiana“ şi funcţionarii ei.

Tot în afacerea băncii „Racoţiana“ suntem rugaţi a da loc corespondenţei de mai jos, pentru a cărei conţinut răspunde autorul, părintele Ioan *Axente.*

Spectate d-le redactor!

La cele publicate în mult stimatul D-Voastră ziar »Gazeta Transilvaniei« din 23 Martie a. c. v., de dl medic şi director al »Racoţianei« Spt: N. Racoţa sunteţi respectuos rugat, pentru constatarea adevărului a face loc în coloanele »Gazetei« următoarelor reflexiuni:

In ce priveste filiala din Boarta a băncei din Pesta, — cu părere de rău nu stă lucrul după cum ni-l prezintă dl director, ci faptice e că ea vegetează şi în prezent în comuna noastră... Ca să fiu bine înteles zic: vegetează numai... Şi faptul acesta nu se poate atribui »Racoţianei«, ci cu tot dreptul locul prim în trecut l'a avut fostul membru fundator M. O. Paul Popescu, vicepreşedinte al »Racoţianei«, iar în prezent actualul preot al Boartei, cari ca acţionari şi interesanţi mai de aproape ai »Racoţianei« şi-au dat toată silinţa lucrând pentru înflorirea institutului nostru, sub deviza: român dela român. Căci dacă nu era astfel, cine ştie ce clientelă ar mai avea institutul nostru... din Boarta!?

Cu privire la alegerea direcţiunei din anul espirat — da, spt: I. Bartoşi... în urma înţelesului direcţiunei în locul repausatului membru P. Popescu, a propus pe subscrisul, ca pe unul din nemijlocita apropiere a »Racoţianei« pentru care a şi votat toată inteligenţa în frunte chiar cu dl Lissai, membru în direcţiunea institutului nostru şi prim contabil al »Albinei«, însă ca om tinăr... şi necunoscut mai deaproape în cercuri mai largi a institutului nostru n'a reuşit. In fine după expirarea punctelor din program dl director a făcut declaraţia în plenul şedinţei, că dacă astfel de cazuri s'ar mai ivi când adunarea generală nu ar mai aproba hotărârile direcţiunei, atunci d-sa va renunţa la postul de director?!

In ce priveşte clarificarea dată de dl specialist Lissai... frumoasă clarificare! La adunarea generală din anul trecut, când a fost propus în direcţiune dl contabil — plin de simţ — replică dl Lissai, că aceia la nici un caz nu poate fi — căci atunci institutul şi-ar perde tot creditul... când direcţiunea ar fi astfel constituită.

Dar ce ne fu dat a vedea cu ochii proprii... la adunarea din ăst an, când subscrisul a reînoit numai aceleaşi păreri în aceiaş cauză, foarte aprins răspunde dl Lissai, că acum se poate face abatere!!! curată vorba »lupul îşi schimbă părul«.

Acum î-mi permit a întreba pre dl director, că pentru ce — pe laicul I. Axente n'au voit al alege în direcţiune? — Au doară din cauza, că filiala băncii din Pesta abia mai vegetează în Boarta? Sau că în intervalul de abia de un an, decând se află ca acţionar al »Racoţianei« la recomandarea dânsului, s'a acordat din partea institutului un credit de aproape zece mii de coroane numai în Boarta?!!

Pre semne, d-le director, la institutul nostru acelea sunt merite, când unii dintre d-nii membrii ai direcţiunei abia de se prezintă 1—2 ori la an la şedinţele direcţiunei, cu care ocaziune şi subscriu toate protocoalele şedinţelor antecedente, cari din prea mare comoditate nici nu le-au cercetat.

Atâta am crezut deocamdată a constata la adevăr.

Boarta, 27 Martie v. 1908.

Cu deosebit respect
Ioan Axente,
preot.

ULTIME ŞTIRI.

Lemberg, 20 Aprilie. Judele de instrucţie, consilierul Berson, a terminat cu ascultarea asasinului Siczynski, a mamei sale şi a martorilor. Actele n'au fost însă încheiate, deoarece poliţia din Lemberg a pus în vedere judelui de instrucţie încă alte amănunte cu privire la causele atentatului. Ştirile, că Siczynski şi mama lui ar fi refuzat să răspundă la întrebările, cari li s'au pus, nu e adevărată. Ambii arestaţi au făcut fasiuni amănunţite.

Atena, 20 Aprilie. Camera după o şedinţă, care a fost prelungită până eri la 7 dim., a votat bugetul pentru 1908; s'a votat de asemenea, cu toată ostilitatea opoziţiunei, un credit permiţând să se cheme un ofiţer străin spre a organiza marina greacă. Sesiunea a fost închisă.

Constantinopol, 20 Aprilie. Bandele greceşti au apărut din nou lângă lacul Jenitche. Dispoziţiuni energice au fost luate în contra bandelor; s'au făcut anchete prin satele greceşti şi bulgăreşti din acest ţinut.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1907 31 Martie.	Activ:	1908 22 Martie.	1908 29 Martie.
114.538,897	80943897 Reser. metal. aur 92742052	131.474,018	131.277,052
	33595000 „ Trate aur 38535000		
1.521,879	Argint și diverse monede .	1 821 904	1.827,711
72.240,687	Portofoliu Român și străin.	65.143.209	65.455,780
9.536 500	*Impr. contra efec. publice 7561900	24 933,320	24.258,234
19.185,860	„ „ „ în cont-corent 16696334		
11.999,924	Fonduri publice	11.999.924	11.999.924
15 931,524	Efectele fondului de reservă . .	15 638,508	15.638,508
3 265,121	Efect. fond. de amort. imob și mater.	3 238.121	3.238.121
5.872,615	Imobile	5 930,236	5 925 168
619,244	Mobilier și Mașini de Imprimerie .	684.796	684 796
509 638	Cheltueli de Administrațiune .	469,576	473 237
98 215,408	Depozite libere	104 709,154	104.453 804
11 500,442	Conturi curente	13.108,504	14 965 745
22.127 018	Conturi de valori	25 728 838	27.235 31[illegible]
387 064,7[illegible]7		405.080 108	407 443,396

1907 31 Martie.	Pasiv:	1908 22 Martie.	1908 29 Martie.
12.000 000	Capital	12.000 000	12.000.000
22 726 229	Fond de rezervă	24.609.781	24 609 781
3 373 692	Fondul amortis. imob. și material .	3.634,520	3 634,520
249.901.290	Bilete de Bancă în circulațiune . .	259 264,340	261 813 140
848,184	Dobânzi și beneficii diverse . . .	862,313	932,151
98.215,408	Depozite de retras	104 709 154	104.453 804
—	Conturi curente	—	—
387 064 767	Scomptul 5%	405.080 108	407.443 396

* Dobânda 5½%

Nr. 5855/1908

Publicațiune.

La administrația pădurilor orășenești Brașov-Timiș este de ocupat **un post de pădurar.**

Leafă 500 cor., adaus statorit în sensul §. 116 din statutul de organizare orășenesc (Quinquenale), 100 cor. bani de cvartir sau cvartir natural, îmbrăcăminte 12 cor., paușal pentru cisme și 24 m. c. lemne de foc

Postul va fi provizoriu pe un an și în caz de mulțumire cu serviciu va deveni definitiv.

Concurenții, cari au absolvat cursul de pădurar, să-și înainteze petițiile scrise cu mâna proprie împreună cu testimoniu de serviciu, de moralitate, medical phys, și indicarea cunoscințelor de limbă, Magistratului orășenesc Brassó cel mult până **în 15 Mai 1908**

Brassó 4 April 1908.

(129,1—1. *Magistratul orășănesc.*

Nr. **120**/908.

Publicațiune.

Joi în 23 Aprilie a. c. la 10 oare a m. se va ținea în cancelaria administrațiunei pădurilor oraș-timiș (în Brassó, strada argintarilor nr 5, etagiul I, ușa nr. 4) licitațiune cu oferte în scris pentru **darea în arândă** a următoarelor locuri de pășune în pădure din revirul oraș-timiș pe timp de 6 ani dela 1909 Ianuarie 1 până la finea anului 1914:

A. Revirul oraș-timiș:

I. Obiect de pășune: (Trainer — Crucur mic, Timiș: Várna, valea vormii, Lamba mică). a) pășunea de pădure 798.12 K.-J., b) livezile 16v. 64 K.-J., suma 814.76 K.-J.

B. Revirul oraș:

II. Obiect de pășune: Drester, Crucur mare, Ruja până la groapa gredinar. a) pădure 460.05 K.-J., b) livezile 27.64 suma 487.69 K.-J.

III. Obiect de pășune: Valea cu apa, poiana lui brâncă, stâna Navrea etc., a) pădure 661.72 K.-J., b) livezile 9.2 K J, suma 670.9 K.-J

IV. Obiect de pășune: Dillenloch, Hulla, Krumergrund, Triangel, Poiana neagului. a) pădure 541.0 K.-J., b) livezile 6.6 K.-J., suma 547.6 K.-J.

V. Obiect de pășune: Șușoaika, Poiana bocși, Pisculung etc. a) pădure 422.4 K.-J-, b) livezile 42.5 K.-J.. suma 464.9 K.-J.

VI. Obiect de pășune: Kuhstall, Händschl. a) pădure 95.3 K.-J., b) livezile 24.7 K.-J., suma 120 K.-J.

C Revirul Timiș:

VII. Obiect de pășune: Lamba mare, valea morari, Drágavölgy (piscu richiți). a) pădure 1042.16 K. J., b) livezile 7.65 K. J., suma 1040 81 K.-J.

VIII. Obiect de pășune: Muntele Postovar cu pădure împrăștiat: Lipiaș, valea calului, Postovar. a) pădure 587.43 K.-J., muntele și livezile 143.23 K.-J, suma 730.66 K.-J.

IX. Obiect de pășune: Boerszállás până la drumul Predealului. a) pădure 1029 51 K.-J.; b) livezile 15 12 K.-J., suma 1044.63 K.-J.

X. Obiect de pășune: Drumul Predealului până la Száraztimiș a) pădure 696.76 K. J, b) livezile 51.25 K.-J., suma 748.01 K.-J.

Fie-care obiect sub I—X destituite se dă în arândă.

Oferte închise, timbrate în ordine și scris cu sumele oferite și declarațiunea, că oferentul cunoaște condițiunile și se supune acelora sunt a se prezenta la administrația pădurilor oraș-timiș până la 23 Aprilie a. c. la 10 oare a. m., pentru-că oferte întârziate nu se primesc.

Condițiunile de arândă se pot lua în vedere în cancelaria subscrisă.

Brassó, în 7 Aprilie 1908.

126,2—2) **Administrația pădurilor oraș-Timiș**

Concurs.

Corporațiunea meseriașilor din loc publică concurs pentru ocuparea unui post nou creat **de contabil**, care să scie contabilitatea și scrierea cu mașina de scris.

Salar la început **70 cor. pe lună.**

Petițiile sunt a se preda până în 25 Aprile 5 oare după prânz la presidiul corporațiunei.

Brașov, în 9 Aprilie 1908

[123,2—2]. Presidiul corporațiunei meseriașilor.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 17 Aprilie 1908

Mesura séu greutate	Calitatea.	Valuta în Kor.	Valuta în fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	19	—
„	Grâu mijlociu . .	18	—
„	Grâu mai slab . .	17	—
„	Grâu amestecat .	18	—
„	Sĕcară frumósă. . .	14	—
„	Sĕcară mijlocia. . .	13	—
„	Orz frumos . . .	8	—
„	Orz mijlociu . .	7	—
„	Ovĕs frumos. . .	6	40
„	Ovĕs mijlociu . .	6	—
„	Cucuruz	9	—
„	Mălaiu (meiu) .	16	—
„	Mazăre. . .	13	—
„	Linte . . .	26	—
„	Fasole	10	—
„	Sĕmênță de in . . .	20	—
„	Sĕmênță de cânepă .	15	—
„	Cartofi.	2	—
„	Măzăriche. . . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . .	1	16
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de berbece. .		—
100 kil	Sĕu de vită próspĕt .	40	—
„	Sĕu de vită topit	62	—

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.